

Załącznik Nr 1
Do Uchwały Nr XXIX/207/2008
Rady Miejskiej w Wyszkanie
z dnia 27 listopada 2008r.

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji
Sp. z o.o. w Wyszkanie
ul. Komunalna 1

**TARYFY DLA ZBIOROWEGO ZAOPATRZENIA W WODĘ
I ZBIOROWEGO ODPROWADZENIA ŚCIEKÓW**

obowiązujące na terenie gminy Wyszkanie
na okres : od dnia 1 stycznia 2009 r. do dnia 31 grudnia 2009 r.

Wyszkanie, październik 2008

Spis treści:

1. Informacje ogólne.....	3
2. Rodzaje prowadzonej działalności.....	3
3. Rodzaj i struktura taryf.....	3
4. Taryfowe grupy odbiorców usług.....	3
5. Rodzaje i wysokości cen i stawek opłat.....	3
6. Warunki rozliczeń z uwzględnieniem wyposażenia nieruchomości w przyrządy i urządzenia pomiarowe.....	7
7. Warunki stosowania cen i stawek opłat.....	8
7.1 Zakres świadczonych usług dla poszczególnych taryfowych grup odbiorców.....	8
7.2 Standardy jakościowe obsługi odbiorców usług.....	8
8. Uzasadnienie wniosku taryfowego.....	8
8.1 Zakres świadczonych usług i lokalnych uwarunkowań ich świadczenia.....	8
8.2 Standardy jakości usług, wpływ ustalonych taryf na ich poprawę.....	9
8.3 Spodziewane korzyści ekonomiczne przy wprowadzeniu nowych metod alokacji kosztów w porównaniu z kosztami ich wdrożenia.....	10
8.4 Zmiany warunków ekonomicznych w roku obowiązywania taryf.....	11

1. Informacje ogólne.

Niniejsze taryfy stanowią zestawienie cen i stawek za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków obowiązujące na terenie Gminy Wyszków na okres 12 miesięcy od dnia 1.01.2009r. do 31.12.2009r.

Opracowane zostały na podstawie zasad określonych w art. 20-23 ustawy z dnia 7.06.2001r. o zbiorowym zapotrzebowaniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków z późniejszymi zmianami (tekst jednolity Dz. U. Nr 123 poz. 858 z 2006 r.) zwanej dalej ustawą oraz przepisami Rozporządzenia Ministra Budownictwa z dnia 28 czerwca 2006r. w sprawie określenia taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe odprowadzanie ścieków (Dz. U. Nr 127,poz 886 z 2006 r.).

Taryfowe ceny i stawki opłat dotyczą wszystkich odbiorców usług zbiorowego dostarczania wody i zbiorowego odprowadzania ścieków świadczonych przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Wyszkowie.

2. Rodzaj prowadzonej działalności.

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji prowadzi działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na podstawie zezwolenia wydanego Decyzją Burmistrza Wyszkowa z dnia 12.12.2002r.

Zgodnie z zezwoleniem przedmiot działania przedsiębiorstwa stanowi ujmowanie uzdatnianie i dostarczanie wody oraz odprowadzanie i oczyszczanie ścieków za pomocą urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych, będących w posiadaniu przedsiębiorstwa.

3. Rodzaj i struktura taryf.

Ustalono:

- taryfę niejednolitą wieloczonową.

Taryfa wieloczonowa składa się z dwóch członów: ceny za m³ dostarczonej wody lub odprowadzonych ścieków oraz opłaty abonamentowej na odbiorcę. Taryfa niejednolita oznacza, że cena jest zróżnicowana w zależności od grupy odbiorców.

4. Taryfowe grupy odbiorców usług.

Ustalono dwie grupy odbiorców:

- gospodarstwa domowe;
- pozostali.

5. Rodzaje i wysokości cen i stawek opłat.

W rozliczeniu na odbiorcę usług, o których mowa w pkt 4 Taryfy obowiązują następujące ceny i stawki opłat oraz zasady ich stosowania.

Przy rozliczeniach za zbiorowo dostarczaną wodę obowiązuje taryfa dwuczłonowa składająca się z :

- ceny wyrażonej w złotych za m³ dostarczonej wody,
- stawki opłaty abonamentowej niezależnej od ilości dostarczanej wody, uzależnionej od okresu rozliczeniowego; ustalonej dla jednomiesięcznego lub trzymiesięcznego okresu rozliczeniowego, bez względu na rozmiary poboru wody lub całkowity jego brak. Stawka opłaty abonamentowej wyrażona jest w złotych na odbiorcę i za okres rozliczeniowy.

W zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków zastosowanie ma taryfa dwuczłonowa składająca się z:

- ceny wyrażonej w złotych za m³ odprowadzonych ścieków,
- stawki opłaty abonamentowej nie zależnej od ilości odebranych ścieków, uzależnionej od okresu rozliczeniowego; ustalonej dla jednomiesięcznego lub trzymiesięcznego okresu rozliczeniowego. Stawka opłaty abonamentowej wyrażona jest w złotych na odbiorcę i na okres rozliczeniowy.

W zakresie zbiorowego dostarczania wody i zbiorowego odprowadzania ścieków zastosowanie ma taryfa trójczłonowa składająca się z:

- ceny wyrażonej w złotych za m³ dostarczonej wody,
- ceny wyrażonej w złotych za m³ odprowadzonych ścieków,
- stawki opłaty abonamentowej niezależnej od ilości dostarczonej wody i odprowadzonych ścieków, uzależnionej od okresu rozliczeniowego dla jednomiesięcznego lub trzymiesięcznego okresu rozliczeniowego. Stawka opłaty abonamentowej wyrażona jest w złotych na odbiorcę i na okres rozliczeniowy.

W zakresie zbiorowego dostarczania wody, zbiorowego odprowadzania ścieków oraz dostarczania wody bezpowrotnie zużytej zastosowanie ma taryfa pięcioczłonowa składająca się z:

- ceny wyrażonej w złotych za m³ dostarczonej wody,
- ceny wyrażonej w złotych za m³ odprowadzonych ścieków,
- stawki opłaty abonamentowej niezależnej od ilości dostarczonej wody i odprowadzonych ścieków, uzależnionej od okresu rozliczeniowego dla jednomiesięcznego lub trzymiesięcznego okresu rozliczeniowego. Stawka opłaty abonamentowej wyrażona jest w złotych na odbiorcę i na okres rozliczeniowy.
- ceny wyrażonej w złotych za m³ dostarczonej wody bezpowrotnie zużytej.
- stawki opłaty abonamentowej niezależnej od ilości dostarczonej bezpowrotnie zużytej wody, uzależnionej od okresu rozliczeniowego dla jednomiesięcznego lub trzymiesięcznego okresu rozliczeniowego. Stawka opłaty abonamentowej wyrażona jest w złotych na odbiorcę i na okres rozliczeniowy.

Wysokość cen i stawek określonych w powyższych taryfach określa TABELA Nr 1 i Nr 2

Tabela Nr 1

TARYFY
na wodę i ścieki obowiązujące od 01.01.2009 do 31.12.2009 dla
gospodarstw domowych

Taryfy ze względu na usługobiorcę.		Taryfy ze względu na okres rozliczeniowy	
		T _{1 m-c}	T _{3 m-c}
T _w	Cena wody (zł/m ³)	2,05	2,05
	Opłata abonamentowa (zł) (za wodę)	14,09	14,73
T _s	Cena ścieków (zł/m ³)	3,41	3,41
	Opłata abonamentowa (zł) (za ścieki)	13,74	15,38
T _{ws}	Cena wody (zł/m ³)	2,05	2,05
	Cena ścieków (zł/m ³)	3,41	3,41
	Opłata abonamentowa (zł) (za wodę i ścieki)	21,07	23,35
T _{ws+w}	Cena wody (zł/m ³)	2,05	2,05
	Cena ścieków (zł/m ³)	3,41	3,41
	Opłata abonamentowa (zł) (za wodę i ścieki)	21,07	23,35
	Cena wody (zł/m ³) (za dodatkowy wodomierz)	2,05	2,05
	Opłata abonamentowa (zł) (za dodatkowy wodomierz)	14,09	14,73

**Do w/w stawek dolicza się podatek VAT zgodnie z obowiązującymi przepisami
 (na dzień ustalania taryfy 7%).**

Tabela Nr 2

TARYFY
na wodę i ścieki obowiązujące od 01.01.2009 do 31.12.2009 dla
pozostałych

Taryfy ze względu na usługobiorcę.		Taryfy ze względu na okres rozliczeniowy	
		T _{1 m-c}	T _{3 m-c}
T _w	Cena wody (zł/m ³)	2,26	2,26
	Opłata abonamentowa (zł) (za wodę)	14,09	14,73
T _s	Cena ścieków (zł/m ³)	3,60	3,60
	Opłata abonamentowa (zł) (za ścieki)	13,74	15,38
T _{ws}	Cena wody (zł/m ³)	2,26	2,26
	Cena ścieków (zł/m ³)	3,60	3,60
	Opłata abonamentowa (zł) (za wodę i ścieki)	21,07	23,35
T _{ws+w}	Cena wody (zł/m ³)	2,26	2,26
	Cena ścieków (zł/m ³)	3,60	3,60
	Opłata abonamentowa (zł) (za wodę i ścieki)	21,07	23,35
	Cena wody (zł/m ³) (za dodatkowy wodomierz)	2,26	2,26
	Opłata abonamentowa (zł) (za dodatkowy wodomierz)	14,09	14,73

**Do w/w stawek dolicza się podatek VAT zgodnie z obowiązującymi przepisami
 (na dzień ustalania taryfy 7%).**

Legenda:

$T_{1\text{ m-c}}$ – taryfa dla jednomiesięcznego okresu rozliczeniowego

$T_{3\text{ m-c}}$ – taryfa dla trzymiesięcznego okresu rozliczeniowego

T_w – usługobiorca odbierający tylko wodę

T_s – usługobiorca odbierający tylko ścieki

T_{ws} – usługobiorca odbierający wodę i dostarczający ścieki

T_{ws+w} - usługobiorca odbierający wodę i dostarczający ścieki oraz odbierający wodę bezpowrotnie zużywaną.

6. Warunki rozliczeń z uwzględnieniem wyposażenia budynków w przyrządy i urządzenia pomiarowe.

Rozliczenia za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków prowadzone są zgodnie z przepisami ustawy i rozporządzenia wymienionych w pkt.1 Taryfy.

Z uwagi na prawie pełne wyposażenie budynków zlokalizowanych na terenie działania przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjnego w wodomierze główne, ilość wody dostarczonej do nieruchomości ustala się na podstawie ich wskazań. W przypadku braku głównego wodomierza stosuje się normy zużycia na podstawie odrębnych przepisów.

Ilość ścieków w budynkach wyposażonych w urządzenia pomiarowe ustala się w oparciu o ich wskazania.

W przypadku braku wyposażenia budynków w urządzenia pomiarowe ilość ścieków (co dotyczy prawie 100% odbiorców usług przedsiębiorstwa w tym zakresie) – ilość odprowadzonych ścieków, zgodnie z art. 27, ust. 5 ustawy, ustala się jako równą ilości wody pobranej lub określonej w umowie.

W rozliczeniach ilości odprowadzanych ścieków, ilość bezpowrotnie zużytej wody uwzględnia się wyłącznie w przypadkach, gdy wielkość ich zużycia ustalona jest na podstawie dodatkowego wodomierza zainstalowanego na koszt odbiorcy usług.

W przypadku niesprawności wodomierza głównego, jeżeli umowa nie stanowi inaczej, ilość pobranej wody ustala się na podstawie średniego zużycia wody w okresie 3 miesięcy przed stwierdzeniem niesprawności wodomierza.

Przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne na wniosek odbiorcy usług dokonuje sprawdzenia prawidłowości działania wodomierza, jednak w przypadku stwierdzenia prawidłowego funkcjonowania wodomierza, koszt tego sprawdzenia pokrywa odbiorca.

Opłata abonamentowa ustalana jest za okres rozliczeniowy, także w przypadku braku poboru wody i odprowadzania ścieków. Odbiorca usług dokonuje zapłaty za dostarczoną wodę i odprowadzone ścieki na warunkach i terminach ustalonych w umowie.

7. Warunki stosowania cen i stawek opłat.

7.1 Zakres świadczonych usług dla poszczególnych grup taryfowych odbiorców.

Zbiorowe zaopatrzenie w wodę, dokonywane jest dla wszystkich odbiorców usług w oparciu o takie same zasady technologiczne. Zróżnicowanie pod względem ilości poboru wody uzasadnia taryfa obejmująca cenę za każdy dostarczony jej m³.

Dotyczy to zarówno zbiorowego zaopatrzenia w wodę budynków jednorodzinnych i wielorodzinnych oraz budynków użyteczności publicznej, przeznaczonych na cele usługowo – handlowe i odbiorców przemysłowych. Woda poddawana jest tym samym procesom a dla wszystkich odbiorców usług przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne zainstalowało wodomierze główne.

Ponoszone koszty w zakresie ochrony środowiska uzasadniają zróżnicowanie cen za m³ dla gospodarstw domowych i pozostałych.

W zakresie dostawy wody i odbioru ścieków Przedsiębiorstwo ponosi zróżnicowane koszty stałe obsługi swoich klientów co uzasadnia różne stawki opłaty abonamentowej.

Na stawkę opłaty abonamentowej mają wpływ koszty związane z:

- gotowością Przedsiębiorstwa do świadczenia usług,
- odczytami wodomierzy głównych, wodomierzy dodatkowych, przyrządów pomiarowych,
- rozliczeniem odbiorców.

Ze względu na zróżnicowane koszty związane z odczytem wodomierzy i przyrządów pomiarowych w okresach rozliczeniowych dla poszczególnych grup odbiorców uzasadniona jest zróżnicowana stawka opłaty abonamentowej.

7.2 Standardy jakościowe obsługi odbiorców usług.

Określone w Taryfie ceny i stawki opłat stosuje się przy zachowaniu standardów jakościowych obsługi klientów, które wynikają z obowiązujących przepisów prawnych i które zostały określone w zezwoleniu na działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków oraz w Regulaminie uchwalonym przez Radę Miejską w Wyszkanie Uchwałą Nr XL II/65/05 z dnia 24 listopada 2005r.

Jakość wody dostarczanej przez Przedsiębiorstwo jest zgodna zarówno z normami krajowymi, jak i normami europejskimi. Woda ujmowana jest z ujęć głębinowych. Podlega uzdatnianiu bez chemicznego wspomaganie. Poddawana jest ponadto coraz lepszej dystrybucji, dzięki czemu jest zdrowa i w powszechnej ocenie smaczna.

8. Uzasadnienie wniosku taryfowego.

8.1 Zakres świadczonych usług i lokalnych uwarunkowań ich świadczenia.

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Wyszkanie prowadzi działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz zbiorowego odprowadzania ścieków. Zobowiązane jest do zapewnienia ciągłości dostaw odpowiedniej jakości wody oraz niezawodnego odprowadzania ścieków mając na uwadze ochronę interesów odbiorców usług oraz wymagań ochrony środowiska a także optymalizację kosztów.

Przedmiotem działania Przedsiębiorstwa w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzenia ścieków jest:

- pobór i uzdatnianie wody (PKD 41.00),
- rozprowadzanie wody (PKD 41.00),
- odprowadzanie ścieków (PKD 90.00) i ich oczyszczanie.

Przedsiębiorstwo prowadzi także w mniejszym zakresie inną działalność obejmującą:

- budowę i remonty infrastruktury i instalacji wodno–kanalizacyjnych (PKD 45.21:45.33),
- badania i analizy techniczne (PKD 74.30),
- eksploatację kanalizacji deszczowej (PKD 45.21).

Na terenie Gminy Wyszków z usług PWiK w zakresie dostaw wody korzysta ok. 97% ludności. Z usług PWiK w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków korzysta ok. 75% mieszkańców.

Lokalny rynek odbiorców usług wodociągowo-kanalizacyjnych charakteryzuje się stałym, chociaż nieznacznym przyrostem ich liczby. Ilość sprzedanej wody i odbieranych ścieków w związku z powyższym nieznacznie wzrasta.

Prawie wszystkie nieruchomości przyłączone do sieci Przedsiębiorstwa zostały wyposażone w wodomierze główne. Nie są natomiast wyposażone w urządzenia pomiarowe do wskazań ilości odprowadzonych ścieków.

Sieci wodociągowo-kanalizacyjne, przy pomocy których dokonywane jest wprowadzenie wody i transport ścieków wymagają stałych remontów i modernizacji.

Aby sprostać wymaganiom dotyczącym poziomu oczyszczania ścieków i warunków odroczenia kar za niespełnienie warunków pozwolenia wodno-prawnego przebudowywana jest oczyszczalnia ścieków.

Modernizacji wymagają kubaturowe przepompownie ścieków ze względu na ich stan techniczny.

Aby zapewnić ciągłość dostaw wody do odbiorców niezbędna jest przebudowa Stacji Uzdatniania Wody.

8.2 Standardy jakości usług, wpływ ustalonych taryf na ich poprawę.

W zakresie jakości świadczonych usług Przedsiębiorstwo realizuje zadania określone:

- w zezwoleniu wydanym na prowadzenie działalności w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków;
- w regulaminie dostarczania wody i odprowadzania ścieków, obowiązującym na terenie jego działania;
- w umowach z poszczególnymi odbiorcami usług wodociągowo-kanalizacyjnych;
- w przepisach prawnych dotyczących ochrony środowiska, w rozporządzeniach w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych oraz ustalających wymagania dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia wody przez ludzi, w tych wymagań bakteriologicznych, fizykochemicznych i organoleptycznych.

Zmiany organizacyjne umożliwiły ponadto na wdrożenie w taryfach opłaty abonamentowej (stałej), która obejmuje koszty ponoszone niezależnie od tego czy poszczególni klienci pobierają wodę czy też nie. Jest to rozwiązanie bardziej sprawiedliwe dla tych wszystkich odbiorców, którzy dotychczas dokonywali wpłat za ilość pobranej wody. Przedsiębiorstwo zobowiązane jest bowiem do zachowania ciągłości dostaw a co za tym idzie, do stałej gotowości do świadczenia usług. Znajduje to odzwierciedlenie w postaci konkretnych ponoszonych kosztów. Wdrożenie takiej taryfy zagwarantuje środki na pokrycie minimalnego poziomu kosztów bieżącego utrzymania ciągłości dostaw i bardziej sprawiedliwy ich rozkład.

Wprowadzenie dwóch grup taryfowych odbiorców ma uzasadnienie społeczne, jak również sprzyjać będzie racjonalnemu zużyciu wody uzdatnionej.

8.3 Spodziewane korzyści ekonomiczne przy wprowadzeniu nowych metod alokacji kosztów w porównaniu z kosztami ich wdrożenia.

Korzyści ekonomiczne przyniesie natomiast wprowadzenie opłaty abonamentowej, która pozwoli na bardziej równomierny rozkład zobowiązań finansowych (i dopływów środków finansowych do spółki) niezależnie od sezonowych wzrostów czy spadków poboru wody.

Podział kosztów na część zmienną i stałą (abonament) powiązany ze zmianami organizacyjnymi w spółce, pozwoli na sprawiedliwy ich podział na poszczególnych klientów a także wyeliminuje subsydiowanie skrośne, zabronione obecnie przepisami prawa.

Podział na dwie grupy odbiorców spowoduje bardziej racjonalne zużycie wody uzdatnianej przez zakłady i jednostki usługowe, a większe jej zużycie przez gospodarstwa domowe.

Proponowane na rok 2009 taryfy do opłat obecnie stosowanych, obowiązujących od 1 stycznia 2008 roku wykazują wzrost o 5,81 % dla zaopatrzenia w wodę a 26,72 % dla odprowadzenia ścieków.

Opłata abonamentowa jest taka sama dla wyodrębnionych dwóch grup taryfowych, natomiast:

- cena za m³ zaopatrzenia w wodę wzrasta o 3% dla gospodarstw domowych, a dla pozostałych odbiorców o 13,6 % w stosunku do cen obowiązujących w 2008r.;
- cena za m³ odprowadzenia ścieków wzrosła o 11,8 % dla gospodarstw domowych, a dla pozostałych odbiorców o 18 % w stosunku do cen obowiązujących w 2008r.;

Przychody z tytułu cen za m³ zaopatrzenia w wodę i odprowadzenia ścieków dla gospodarstw domowych stanowią około 80 % przychodów wynikających z cen za m³ wody i ścieków.

Przychody z opłaty abonamentowej stanowią około 8 % wszystkich przychodów za wodę i ścieki.

Na takie ukształtowanie się poziomu średnich cen i opłat rzutują w szczególności:

- znaczny wzrost cen energii i paliw (np. w 2008 r. koszty energii elektrycznej wzrosły o 22 % w stosunku do 2007r.);
- ogólne zjawiska inflacyjne przewidziane w projekcie ustawy budżetowej państwa;
- wzrost kosztów amortyzacji i podatku od nieruchomości wynikającego z przyjęcia środków trwałych (w tym: przyjęcie od 1 lipca 2009r. na majątek Spółki zmodernizowanej oczyszczalni ścieków, a od 1 stycznia 2009r. wodociągu w Lucynowie;

- wzrost opłat za korzystanie ze środowiska;
- wzrost funduszu wynagrodzeń.

Przyjęcie proponowanych opłat zapewni osiągnięcie rentowności zarówno w przypadku dostawy wody jak i odprowadzenia i oczyszczenia ścieków na poziomie 2 %.

8.4 Zmiany warunków ekonomicznych w roku obowiązywania taryf.

Przy ustalaniu taryf na 2009 rok podstawę ich ustalenia stanowiły (zgodnie z wymogami rozporządzenia) dane ewidencji księgowej. W taryfie dotyczącej 2009 roku konieczne było uwzględnienie w roku obrachunkowym danych także z 2007 roku. W związku z powyższym do obliczeń danych na 2009 rok zastosowano:

- w odniesieniu do wynagrodzeń wzrost na poziomie 6 %,
- opłaty za korzystanie ze środowiska wg obowiązujących przepisów
- wskaźnik wzrostu materiałów i usług 2,5 %.

Stawki podatku od nieruchomości przyjęto:

- od budowli takie jak w 2008 r.
- pozostały podatek od nieruchomości zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej na 2009r.

W przypadku opłat i podatków przyjęto, że w 2009 r. obowiązywać będzie obniżona stawka podatku od nieruchomości, od budowli związanych z gospodarką ściekami, tj. w wysokości 1 %.